

1905-09-28

AFSENDER

Emil Hannover

MODTAGER

Jens Ferdinand Willumsen

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København (Danmark)

Omtalte personer:

Edvard Brandes

Henrik Cavling

Karen Hannover

Johannes Hansen-Ott

Erik Henrichsen

Viggo Hørup

Pietro Krohn

Kunstindustrimuseet

Peter Nansen

Johan Rohde

Arkivplacering:

J.F. Willumsens Museum

Arkivkasse: A/I/5 - H

DOKUMENTINDHOLD

Edvard Brandes og Viggo Hørups familie er ikke tilfredse med Willumsens udkast til Hørup-monumentet. De synes, udkastet mangler en ydre lighed med Viggo Hørup. Hannover mener derimod ikke, at ligheden er det væsentligste i et monument. Han synes, at Willumsens udkast er karakterfuldt, smukt i linjen og nær det fuldkomne - og han vil arbejde for, at udkastet bliver realiseret. Flere kunstnere er af samme opfattelse som Hannover og vil ligeledes arbejde for sagen.

TRANSSKRIFTION

Vesterbrogade 56

København V

28.IX.05

Kære Willumsen,

Tak for Deres Tilbud om at købe de beskrevne Ørenringe til Museet.

Vi modtager gerne Deres Tilbud i Tillid til Deres Smag.

Dernæst til Deres Udkast til Monumentet for Hørup, som efter nogle Dages Ophold i Edv. Brandes' Hus befinder sig i min Varetægt paa Museets Kontor, hvor kun rette Vedkommende faar Adgang til den.

Lad mig iøvrig sige Dem med det samme, at jeg selv hører til de sidste.

Jeg har opdaget, at jeg, mod min Antagelse, er Medlem af Komiteen, - dog ikke mere end 1 af dennes 200 ordinære Medlemmer.

Samtidig med, at jeg modtog Anmodningen fra Brandes om at tage Deres Udkast i Forevaring, fik jeg af Cavling at vide, at Brandes og Hørups meget bestemt havde taget Afstand fra Deres Arbejde og endog allerede havde drøftet Muligheden af at yde Dem et mindre Gratiale, for at De ikke skulde have spildt Deres Tid helt. Jeg kendte ikke den Gang Deres

Udkast, og jeg indskrænkede mig derfor til at bemærke, at Brandes og Hørups Familie jo ikke kunde tage nogen Bestemmelse egenmægtigt; eksempelvis fordrede jeg selv som Medlem af Komiteen af have Ret til at afgive mit Skøn i den Sag. Det skal navnlig have været over Mangel paa Lighed, Familien beklager sig. Men herimod indvendte jeg paa Forhaand, at jeg har staaet Fadder til ikke saa faa Buster uden en eneste Gang at opleve fuldstændig Tilfredshed med Ligheden af den Fremstillede hos dennes nærmeste. Endvidere, at den strænge Lighed for mig ikke var det væsentligste, eftersom om 50 Aar ingen spørger derom.

Igaar kom saa Udkastene mig i Hænde, og i Dag kan jeg glæde Dem med at meddele, at jeg er parat til at sætte Tid og Flid ind paa at faa Deres Statue af Hørup rejst. Unødvendigt at drøfte Monumentet i dets udvidede Form, d.v.s. med Bondemanden; thi der er jo ikke Halvdelen af de Penge

til Stede, det i denne Skikkelse vilde koste. Heller ikke tror jeg, det vilde blive heldigt

saaledes. I bedste Fald vilde der fremkomme en Scene mellem to Figurer; i alle Fald vilde det være vanskeligt, for ikke at sige umuligt for Dem at lade Beskueren ane Masserne bag den ene Bondemand. Men som sagt: vi behøver ikke at drøfte det; thi Tanken om at realisere Monumentet i denne Form er fuldstændig udelukket.

For Skitsen til Statuen af Hørup og dennes Buste har jeg derimod den største Sympathi. Jeg finder Ligheden baade i den ene og den anden forbavsende god. Busten glimrer med alle gode Egenskaber; Skitzen til Statuen er plastisk nær det fuldkomne, skøndt Opgaven jo ikke er det. Det er noget nær første Gang, jeg har set en Mand i Frakke og Buxer fra vore Dage behandlet saaledes i et plastisk Arbejde, at Frakken og Buxerne ikke blev saarende stygge.

Deres Skitze er smuk i sine Linjer og udmærket karakterfuld. Den gengiver fortrinligt det formløse ved Hørups Optræden. Blot kunde jeg ønske, at De havde ladet H. have sin venstre Haand i Lommen. Baade for at skaffe Haanden et Støttepunkt og for yderligere at frembringe det rette Indtryk af H. Saaledes stod han

gærne, naar han talte.

Som sagt: jeg er lutter Beundring for disse Udkast. Jeg ynder ikke, at de to Led af Fodstykket er stillede paa Kryds af hinanden; men Ideen med den grundlovskrandsede Estrade, paa hvilken Figuren staar, er god. Meget smuk er ogsaa Deres store Akvarel. Der er den rette Grundlovstemning i den; man kan mærke paa den, at man netop holder ved d. 5te Juni. Men Tegningen synes mig ellers at bekræfte Formodningen om Umuligheden af at faa mere end en Scene mellem to ud af Monumentet i denne Form. Jeg havde i Formiddags indstævnet nogle Mennesker til at tage Deres Udkast i Betragtning: Johan Rohde, Erik Henrichsen, adm. Direktør for Politiken Hansen-Ott, Cavling, P. Nansen. De to sidste blev forhindrede og kom ikke. De andre var derimod ganske enige med mig i min Opfattelse og lovede mig deres Medvirkning til at føre Sagen igennem. Med Rohde, som var lige saa glad, som jeg, over Statue-Skitzen og Busten, drøftede jeg Muligheden af at foranstalte en samlet Udtalelse fra Kunstnere

til Fordel for Deres Arbejde, hvis Hørups vedblivende skulde vægre sig ved at godkende det. Foreløbig vil jeg sørge for, at nogle flere faar det at se for saaledes at øve nogen Indflydelse paa Stemningen eller i hvert Fald sonde dem. Imidlertid, d.v.s. medens dette staar paa, vil jeg – alt under Forudsætning af, at De betragter Sagen som værende i gode Hænder – bede Dem forholde Dem selv passivt til dens videre Forløb. Meget hurtigt

kan dette ganske sikkert ikke gaa for sig. Der maa jo nedsættes et Forretningsudvalg indenfor den store Komité. Der maa endvidere tænkes over, hvorledes de manglende Penge skal skaffes til Veje. Komiteen raader, saa vidt jeg véd, kun over 10-11000 Kroner. Før jeg har faaet Sæde i det nævnte Forretningsudvalg, fra hvilket man vel ikke godt kan udelukke mig, kan jeg naturligvis intet direkte foretage mig, og jeg har desuden – formedelst Krohns Sygdom – saa enormt meget andet at gøre i denne Tid, at De maa have nogen Taalmodighed m.H.t. det Arbejde, jeg skal gøre i Deres Sags Tjeneste. Love Dem, at De sluttelig vil gaa sejrende ud af den Strid, der vil komme til at staa, kan jeg naturligvis ikke. Men jeg sagde i Dag til Henrichsen og Rohde: den Sag sætter vi altsaa igennem, og med deres og andres Hjælp nærer jeg noget Haab om, at det skal ske.

Men til Flyttedag – umuligt! De maa have Taalmodighed. -

Saa er De altsaa saa venlig at besørge det omtalte Smykke for os.

Pengene for det kan De faa, naar De ønsker det.

Venlig Hilsener fra min Kone og

Deres hengivne

Emil Hannover

Undskyld den jaskede Form i mit Brev. Jeg har henvend 20 andre at skulle skrive i Aften.

Vesterbrogade 56

København V

28. IX. 05

Kære Willumsen,

Tak for Deres Tillid om at træde
de beskrevne freminger til Mødet.
Vi modtager gerne Deres Tillid
i Tillid til Deres Smag.

Dernæst til Deres Brev til os,
nævntet for Høring, som efter nogle
Dages Ophold i Eds. Brantes' Hånd
beholder sig i min Varetagelse for
Mødet Kontor, hvor man vilde
Velkommen til Afgang til den.
Lad mig iøvrigt sige Dem med et
sammen, at jeg selv hører til de riddere.
Jeg har afslagt, at jeg, med min
Antagelse, er medlem af Komiteen,
— dog ikke mere end 1 af de ca.
200 ordnede Medlemmer.

Samtidigt med, at jeg modtager Anmod-
ningen fra Brantes om at tage Deres
Brev i Forvaring, fik jeg af Carolus
at vide, at Brantes og Høring meget
bestemt havde taget afstand fra
Deres Afbejd og endog allerede havde
Trøstet Mødeligheden af at gøre Dem
et mindre Gæstgilde, for at de ikke
skulle have spillet Deres Tid væk
helt. Jeg kunne ikke den Gang Deres

Udstaet, og i en indskrænkhet mig
derfor til at bemærke, at Brante og
Hørup, Familie jo ikke kunde tage
nogen Bestemmelse eigenlyst; eksempel
vis foresat i selv som Medlem af
Komiteen at have Ret til at afgive
mit Skøn i ^{den} Sag. Det skulde navnlig
have været over Mangel paa Lighed,
Familien beklagede sig. Men herimod
indvandt i en forhaand, at i en
har staaet Faldet til ikke saa far
Børster inden en eneste Gang at op-
leve fuldstændig Tilfredshed med
Ligheden af den Fremstillede hos dem
nærmeste. ~~At~~ Endvidere, at den
større Lighed for mig ikke var det
væsentlige, eftersom om 50 Aar
ingen spørger derom.

Igen kan saa Udstaet mig
i Hende, og i Dag kan jeg glæde dem
med at meddele, at i en parat til
at sætte Tid og Plads ind paa et for
Dens Statue af Hørup rejst. Uvold-
vendigt at drøfte Monumentet i
dets indvirkende Form, d. s. s. med
Bautmannen; thi der er jo ikke
Maleriet af den Tunge til Stille, det
i denne Skikkelse vilde koste. Heller
ikke kan i en, det vilde blive heldigt

railetes. I bedte Fals vilde du frem-
bringe en Scene mellem to Figurer;
i alle Fald vilde det være vanskeligt,
for ikke at sige umuligt for dem at
lade Beskueren anses Maaske bag
den ene Boud maalt. Men som sagt:
vi behøve ikke at drøfte det; thi
Tanke om at realisere Monumentet
i denne Form er fjællstændig i det
løst.

For Skitsen til Statuen af Hørup og
dennes Brøst har jeg derimod den
stærke Sympathi. Jeg finder Ligheden
baade i den ene og den anden forbar,
sædsk. Brøstet glimrer med alle
gode Egenskaber; Skitsen til Statuen
er plastisk nok det fjællkomme,
skøndt Organen jo i den er det. Det
er noget nok første Gang, jeg har set
en Mand i Trakten og Brøstet for
vare Dage behandlet saaledes i et
plastisk Arbejde, at Trakten og
Brøstet ikke blev saarende stygge.
Dens Skitser er smukke i sine Linjer
og indmærket karakterfuldt. Den
gængsle fortæller det formløse ved
Hørups Optreden. Blot tænkt jeg
om det havde lidt H. have sin
værdige Maaned i Lommen. Baad
for at skaffe Maanden et Støttepunkt
og for yderligere et frembringende det
ville i det H. Saaledes stod han

gæm, naar han talte.
Sam sagte: jeg er liden Benudring
for Dine Altskab. Jeg spæde i mig, at
de to Led af Faldstignet er stillet paa
Kryds af hinanden; men i den med
den grændsestrækket Bstrækt, paa
hvilken Bogen staa, er god. Mægt
mægt er ogsaa Dens store Altskab.
Der er den rette Grændsestrækket:
Den, man kan mærke paa den,
at man netop holder ved 2. 50
Juni. Men Tegnene synes mig
eller ^{at} bekræfte. Formodningen om
Umuligheden af at paa mere end
en Scene mellem to Led af Moni.
mentet i denne Form.

Jeg havde i Formiddag i et Stund
noget Mønstre til at tage Dens
Altskab i Betragtning: Johan Rolch,
Vikar Hørnichsen, alsm. Direktør for
Politikens Hønsen = Ott, Carlitz,
P. Nansen. De to sidste blev forhindret,
som ikke. De andre var derimod
jævnlig enige med mig i min Op-
fattelse og lovede mig Dens Medvirk-
ning til at føre Sagen i gennem. Med
Rolch, som var lige saa glad, som jeg
over Statens Skitser og Bøsten, Drøft-
te jeg Umuligheden af at foranstaltte
en samlet Altskab for Kunstens

til Fortid for Dens Arbejd, hvis
Hærns vedblivende skuld vage
sig ved at gælbende det. Forløbig vil
jeg sige for, at nogle flere faar det at
se for saaledes at øve nogen indfly.
Dere par Stemningen eller i hvert
fald saare den i midlertid, d. s. s.
medens dette staaer paa, vil jeg - alt
under forudsætning af, at de betragter
sagen i god Hænde - bed den forholds
den selv passere til dens videre
forløb. Meget høfligt kan dette ganske
række ind i den gaa for sig. Der naar jo
nedsættes et forretningsråd ind under
den store Komite. Der naar endvidere
Hændes over, hvorledes de manglende
Penge skal skaffes til Vej. Komiteen
raader, saa vil jeg vil, naar over
10-11000 Kroner. For sig har faaet
Sed i det nævnte Forretningsråd,
for hvilket man vil i den god kan
indskrænke mig, kan jeg naturligvis
intet direkte foreslå mig, og jeg har
Desuden - formidlet Krohnus System
- saa snart muligt ^{anset} at gøre i den
Tid, at de naar have nogen Taal-
modighed m. H. T. det Arbejd, jeg
skal gøre i Dens Sag Tjeneste. Love
Dem, at de stillet vil gaa sejrende
ud af den Strid, da vil komme til at
staa, kan jeg naturligvis ikke. Men

igang i Dag til Anvirkning af Rødt:
den Sag sætter vi altsaa i gængs,
og med Deres og andres Hjælp næren
igang at faa om, at det skal
ske.

Nu til Skjætteleg - især! og
nu har Tællematigket. —

Saa er de altsaa saa venlig
at besørge det omtalte Smøge for
os. Tungen for det kan de faa,
nu de ønsker det.

Venlige Hilsener fra min Bone

?

Deres hengivne

Emil Mønstre

Undskyld den jasket Form i
mit Brev. Ig har kunnet 20
andre at skulle skrive i Aften.